

Югозападен университет „Неофит Рилски“

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р **Силвия Трифонова Трифонова-Праматарова**

член на научно жури

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукцията, представена от участника в конкурса за придобиване на ОНС „доктор“:

докторант Йоаннис Кипреос

Тема на дисертационния труд:

„Фискални и монетарни въздействия върху гръцката икономика след глобалната икономическа криза от 2008 г.“

Със Заповед № 378/11.02.2026 на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ проф. д-р Николай Марин съм назначена за член на научното жури за осигуряване на процедурата за защита на дисертационен труд на тема „Фискални и монетарни въздействия върху гръцката икономика след глобалната икономическа криза от 2008 г.“, с автор Йоаннис Кипреос, докторант на самостоятелна подготовка за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност “Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”, професионално направление 3.8 Икономика, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки при катедра “Финанси и отчетност“, Стопански факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград. Научен ръководител е доц. д-р Стоян Танчев.

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Дисертационният труд е посветен на изключително актуален финансово-икономически проблем, какъвто е световната финансова криза от 2008 г. и нейното въздействие върху гръцката икономика, с акцент върху взаимодействието между фискалната политика и наднационалната парична архитектура на еврозоната. Идеята на работата е, че фискалните баланси, динамиката на публичния дълг, структурата на лихвените проценти и паричните агрегати са определили макроикономическата еволюция на Гърция.

Дисертацията е с общ обем 146 страници и включва въведение, изложение в три глави, заключение, библиография, съдържаща 180 литературни източника на английски език. Структурата на труда отразява логическата последователност от теоретичен и контекстуален анализ към емпирични

резултати и практически препоръки.

Представени са общо 38 таблици и 21 фигури, за да илюстрират тезите и твърденията на автора в работата.

Обект на изследване е съвкупността от фискални и парични показатели, които определят макроикономическата среда в Гърция.

Предмет на изследване е емпиричният анализ на това как фискалните развия в Гърция и паричната политика на Европейската централна банка (ЕЦБ) са повлияли на ключови макроикономически показатели по време на кризисния период и последвалото възстановяване.

Специален акцент е поставен върху механизмите на парично-фискалната трансмисия, които свързват фискалните баланси, динамиката на публичния дълг, краткосрочните и дългосрочните лихвени проценти и паричните агрегати с основните макроикономически резултати – икономически растеж, инфлация, заетост и безработица.

Целта на дисертационния труд е да се идентифицират и количествено оценят ефектите от фискалните и паричните променливи върху макроикономическата динамика на Гърция. Изследването се стреми да изясни трансмисионните механизми, чрез които фискалната и паричната политика са повлияли на макроикономическата ситуация на страната както в краткосрочен, така и в дългосрочен план, в рамките на институционалните ограничения на еврозоната.

За постигане на поставените цели, изследването изпълнява четири основни задачи:

1. Да анализира теоретичната и институционалната рамка на взаимодействието между фискалната и паричната политика в еврозоната;
2. Да изследва макроикономическата среда в Гърция преди, по време и след кризата;
3. Да разработи иконометрични модели, които оценяват връзката между фискалните и паричните променливи и макроикономическите резултати;
4. Да интерпретира емпиричните резултати в контекста на координацията на фискалната и паричната политика и икономическата стабилност.

В дисертацията са формулирани три изследователски хипотези:

H1: Фискалната политика на Гърция от 2008 г. насам е допринесла значително за краткосрочното задълбочаване на икономическата рецесия.

H2: Паричната политика на ЕЦБ е оказала ограничен положителен ефект върху възстановяването на Гърция поради институционални ограничения в еврозоната.

H3: Неадекватната координация между фискалната и паричната политика в еврозоната е довела до неоптимални икономически резултати за Гърция.

За постигане на целта и задачите на труда, докторантът е приложил разнообразни изследователски методи, както теоретични, така и емпирични.

Теоретичните методи включват: теоретичен и методологичен анализ, исторически подход, сравнителен анализ, метод на анализ и синтез, метод на индукция и дедукция и др.

Емпиричните методи включват: авторегресионни модели с разпределено забавяне (ARDL), подходящи за анализ на малки извадки и променливи с различна степен на интеграция, с цел едновременно изучаване на краткосрочни и дългосрочни зависимости в условията на смесени интеграционни характеристики на времевите редове; модели с коригиране на грешката (ECM), с цел оценка на краткосрочната динамика и скоростите на адаптация; статистически тестове за единичен корен, коинтеграционен анализ и др.

Емпиричните входни данни са извлечени от официална статистика на Евростат, ЕЦБ и МВФ, макроикономическа статистика от Гърция за сравнителни цели, като например на Гръцкия статистически орган (ELSTAT) и Банката на Гърция, доклади и работни документи от Европейската комисия, академични списания и институционални публикации. Включени са и сравнителни данни от други страни от еврозоната, като Испания, Португалия и Ирландия, за да се идентифицират някои прилики и разлики в процесите на корекция. Подобни сравнения между страните са от съществено значение за оценката дали гръцкият случай е уникален или отразява по-широки модели в периферията на еврозоната.

Първата глава на труда е посветена на анализа на теоретичните основи на фискалната и паричната политика в еврозоната. Анализира се еволюцията на еврозоната, ролята и политиката на ЕЦБ, както и ефектите от въвеждането на еврото.

Втората глава на труда е посветена на изследването на фискалната политика на Гърция и паричната политика на ЕЦБ. Тук се прави анализ на ситуацията в Гърция преди дълговата криза, възникването и развитието на тази криза, силните ефекти, които тя оказва върху икономиката, и възстановяването на страната след кризата.

Третата глава на труда е посветена на емпиричното изследване на влиянието на фискалната политика на Гърция и паричната политика на ЕЦБ върху гръцката икономика. Това изследване е проведено в четири макроикономически области – икономически растеж, инфлация, заетост и безработица.

В тази част на труда се очертава ясна и последователна връзка: фискалните променливи, по-специално фискалният баланс и динамиката на публичния дълг, имат статистически и икономически значимо въздействие върху растежа, инфлацията, заетостта и безработицата както в краткосрочен, така и в дългосрочен план. Тези резултати подчертават централната роля на фискалната позиция за макроикономическата среда в контекст на висока задлъжнялост, където устойчивостта на публичните финанси се превръща в

ключов фактор за икономическата динамика.

Паричните променливи, по-специално дългосрочните лихвени проценти, също играят важна определяща роля, отразявайки въздействието на финансовата фрагментация, премиите за суверенен риск и отслабените механизми за парична трансмисия върху вътрешните макроикономически резултати. Въпреки че мерките на ЕЦБ оказаха значително въздействие върху условията в по-широката еврозона, трансмисията на тези парични импулси към гръцката икономика остава възпрепятствано от дълбоки структурни деформации и постоянни финансови ограничения.

Взети заедно, емпиричните резултати в труда показват, че взаимодействието между фискалната устойчивост, финансовата стабилност и ефективността на паричното предаване е изиграло фундаментална роля при определянето на макроикономическата траектория на Гърция по време на кризата и последвалото възстановяване.

Заклучението на труда обобщава основните заключения на изследването и формулира конкретни препоръки за политиците в областта на фискалната и паричната политика.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Дисертационният труд има определено научен характер, тъй като допринася за по-добро разбиране на взаимодействията между фискалната и паричната политика в еврозоната и тяхното въздействие върху гръцката икономика след световната икономическа криза от 2008 г.

Дисертационният труд се отличава със следните научни и научно-приложни приноси:

1. Направен е цялостен анализ на гръцката криза, с фокус върху взаимодействието между националната гръцка фискална политика и наднационалната европейска парична политика, като се подчертава критичната взаимозависимост между двете политики и как тяхното несъответствие е изострило кризата.
2. Обогаляване на съществуващите знания с преглед и контекстуализация на класически и съвременни теории за оптимални валутни зони, фискална устойчивост и паричен суверенитет. Чрез прилагането на тези рамки към реалния случай на Гърция, трудът повишава тяхната актуалност и посочва пропуските между теоретичните концепции и институционалните реалности в еврозоната.
3. Трудът предлага многоизмерно разбиране на гръцката финансова и икономическа криза, като използва както качествени, така и количествени методи на изследване, което позволява формулирането на заключения, основани на доказателства.
4. Формулирани са практически препоръки към отговорните полиси-

мейкъри за подобряване на фискалната и паричната координация в паричните съюзи. Подчертава се необходимостта от по-голяма фискална интеграция, въвеждане на ефективни механизми за стабилизация и по-гъвкави институционални рамки за управление на асиметрични шокове. В обобщение, трудът подобрява разбирането на структурните слабости в еврозоната, разкрити от гръцката криза, и предоставя ценни уроци за политици, икономисти и учени, интересувани се от икономическа интеграция, управление на държавния дълг и реагиране на кризи. Проучването показва, че гръцкият случай не е просто изолирано събитие, а по-скоро системно проявление на по-дълбоки недостатъци в архитектурата на еврозоната.

Констатациите подчертават, че без смислени реформи еврозоната остава уязвима към бъдещи асиметрични шокове и че поуците, извлечени от Гърция, би трябвало да информират както текущите дебати за европейската интеграция, така и за проектирането на по-устойчиви парични съюзи в световен мащаб. По-специално, проучването показва, че липсата на централизиран фискален капацитет, твърдостта на Пакта за стабилност и растеж и липсата на автоматични механизми за стабилизация значително са ограничили способността на еврозоната да реагира ефективно на кризата. Тези недостатъци не само са удължили гръцката рецесия, но и са увеличили социалните разходи и са подкопали общественото доверие в европейските институции.

III. Публикации по темата на труда

Докторантът е представил 3 публикации по темата на труда, в т.ч. 1 статия и 2 доклада към конференции.

IV. Изпълнение на националните минимални изисквания

От представената от докторанта справка за изпълнение на националните минимални изисквания за ОНС “доктор” за научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, се установява, че докторантът изпълнява изискванията.

V. Автореферат

Авторефератът на дисертационния труд е с обем 52 страници. Той съответства на съдържанието на труда.

VI. Критични бележки и препоръки

Нямам критични забележки по същество относно качествата на

дисертацията. Но на много места е неточен преводът на използваната терминология. Например, политическа координация, политическа среда, политически последици и др. имат съвсем различно значение. А трудът разглежда фискална и парична политика, поради което те не могат да бъдат обобщени по този начин.

Имам и критична бележка относно автореферата, което е, че не посочва трите изследователски хипотези, формулирани от автора, които са много важни за постигане на целта и задачите на работата, както и за извеждане на приносите.

VII. Заключение

Дисертационният труд на тема „Фискални и монетарни въздействия върху гръцката икономика след глобалната икономическа криза от 2008 г.“, с автор Йоаннис Кипреос, представлява задълбочено и завършено научно изследване по актуални научни проблеми с приноси към теорията и практиката. Въз основа на това давам положителната си оценка на научното изследване, представено в гореспоменатите рецензиран труд и автореферат, и предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на Йоаннис Кипреос образователната и научна степен „доктор“ в област на висшето образование 3. Социални, икономически и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховане“, катедра „Финанси и отчетност“, Стопански факултет, Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград.

Дата: 6.04.2026

Член на журито:

*(проф. д-р Силвия Трифонова-
Праматарова)*

Регламент (ЕС) 2016/679 на
Европейския парламент и на
Съвета от 27 .04.2016 г.

South-West University "Neofit Rilski"

OPINION

By Prof. Dr. Silvia Trifonova Trifonova-Pramatarova
Member of the scientific jury

Regarding: the scientific, scientific-applied and professional-academic activity and production presented by the participant in the competition for the acquisition of the educational and scientific degree "doctor":

PhD student Ioannis Kypraios

Topic of the dissertation:

**"Fiscal and monetary impacts on the Greek economy after
the global economic crisis of 2008"**

By Order No. 378/11.02.2026 of the Rector of the South-West University "Neofit Rilski" Prof. Dr. Nikolay Marin, I am appointed as a member of the scientific jury to ensure the procedure for the defense of a dissertation on the topic "Fiscal and monetary impacts on the Greek economy after the global economic crisis of 2008" with author Ioannis Kypraios, PhD student in independent study, for the acquisition of the educational and scientific degree "doctor" in the scientific specialty "Finance, money circulation, credit and insurance", professional field 3.8 Economics, field of higher education 3. Social, economic and legal sciences at the Department of "Finance and Accounting", Faculty of Economics, South-West University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad. Scientific supervisor is Assoc. Prof. Dr. Ivan Todorov.

I. Summary of the candidate's scientific output and activities

The dissertation is dedicated to an extremely topical financial and economic problem, such as the global financial crisis of 2008 and its impact on the Greek economy, with an emphasis on the interaction between fiscal policy and the supranational monetary architecture of the Eurozone. The idea of the work is that fiscal balances, public debt dynamics, the structure of interest rates and monetary aggregates have determined the macroeconomic evolution of Greece.

The dissertation has a total volume of 146 pages and includes an introduction, an exposition in three chapters, a conclusion, a bibliography containing 180 literary sources in English. The structure of the work reflects the logical sequence from

theoretical and contextual analysis to empirical results and practical recommendations.

A total of 38 tables and 21 figures are presented to illustrate the author's theses and statements in the work.

The object of research is the set of fiscal and monetary indicators that determine the macroeconomic environment in Greece.

The subject of research is the empirical analysis of how fiscal developments in Greece and the monetary policy of the European Central Bank (ECB) have influenced key macroeconomic indicators during the crisis period and the subsequent recovery.

Special emphasis is placed on the mechanisms of monetary-fiscal transmission, which link fiscal balances, public debt dynamics, short-term and long-term interest rates and monetary aggregates with the main macroeconomic outcomes – economic growth, inflation, employment and unemployment.

The aim of the dissertation is to identify and quantitatively assess the effects of fiscal and monetary variables on the macroeconomic dynamics of Greece. The study seeks to clarify the transmission mechanisms through which fiscal and monetary policy have influenced the macroeconomic situation of the country in both the short and long term, within the institutional constraints of the Eurozone.

To achieve the set objectives, the study performs four main tasks:

1. To analyze the theoretical and institutional framework of the interaction between fiscal and monetary policy in the Eurozone;
2. To examine the macroeconomic environment in Greece before, during and after the crisis;
3. To evaluate econometric models that assess the relationship between fiscal and monetary variables and macroeconomic outcomes;
4. To interpret the empirical results in the context of fiscal and monetary policy coordination and economic stability.

Three research hypotheses are formulated in the dissertation:

H1: Greece's fiscal policy since 2008 has contributed significantly to the short-term deepening of the economic recession.

H2: ECB monetary policy has had a limited positive effect on Greece's recovery due to institutional constraints in the Eurozone.

H3: Inadequate coordination between fiscal and monetary policies in the Eurozone has led to suboptimal economic outcomes for Greece.

To achieve the goal and objectives of the work, the doctoral student has applied a variety of research methods, both theoretical and empirical. Theoretical methods include: theoretical and methodological analysis, historical approach, comparative analysis, method of analysis and synthesis, method of induction and deduction, etc.

Empirical methods include: Autoregressive Distributed Lag (ARDL) models, suitable for analyzing small samples and variables with varying degrees of integration, in order to simultaneously study short-term and long-term dependencies in the conditions of mixed integration characteristics of time series; Error Correction Models (ECM), in order to assess short-term dynamics and adaptation rates; statistical tests for unit root, cointegration analysis, etc.

The empirical input data are drawn from official statistics from Eurostat, the ECB and the IMF, macroeconomic statistics from Greece for comparative purposes such as the Hellenic Statistical Authority (ELSTAT) and the Bank of Greece, reports and working papers from the European Commission, academic journals and institutional publications. Comparative data from other Eurozone countries such as Spain, Portugal and Ireland are also included to identify some similarities and differences in adjustment processes. Such cross-country comparisons are essential for assessing whether the Greek case was unique or reflects broader patterns in the Eurozone periphery.

The first chapter of the work is dedicated to the analysis of the theoretical foundations of fiscal and monetary policy in the Eurozone. It analyzes the evolution of the Eurozone, the role and policy of the ECB, and the effects of the introduction of the euro.

The second chapter of the work is dedicated to the study of the fiscal policy of Greece and the monetary policy of the ECB. Here, an analysis is made of the situation in Greece before the debt crisis, the emergence and evolution of this crisis, the strong effects that it has on the economy and the recovery of the country after the crisis.

The third chapter of the work is dedicated to the empirical study of the influence of the fiscal policy of Greece and the monetary policy of the ECB on the Greek economy. This study was conducted in four macroeconomic areas – economic growth, inflation, employment and unemployment.

This part of the paper outlines a clear and consistent relationship: fiscal variables, in particular the fiscal balance and the dynamics of public debt, have a statistically and economically significant impact on growth, inflation, employment and unemployment in both the short and long term. These results highlight the central role of the fiscal stance for the macroeconomic environment in a context of high indebtedness, where the sustainability of public finances becomes a key determinant of economic dynamics.

Monetary variables, in particular long-term interest rates, also play a significant determinant role, reflecting the impact of financial fragmentation, sovereign risk premia and weakened monetary transmission mechanisms on domestic macroeconomic outcomes. While the ECB's measures have had a significant impact on conditions in the broader Eurozone, the transmission of these monetary impulses

to the Greek economy remains hampered by deep structural deformations and persistent financial constraints.

Taken together, the empirical results in the work show that the interaction between fiscal sustainability, financial stability and the efficiency of monetary transmission played a fundamental role in determining the macroeconomic trajectory of Greece during the crisis period and the subsequent recovery.

The conclusion of the work summarizes the main conclusions of the study and formulates specific recommendations for policymakers in the field of fiscal and monetary policy.

II. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production submitted for participation in the competition

The dissertation has a definite scientific nature, as it contributes to a better understanding of the interactions between fiscal and monetary policies in the Eurozone and their effects on the Greek economy after the global economic crisis of 2008.

The dissertation is distinguished by the following scientific and applied scientific contributions:

1. A comprehensive analysis of the Greek crisis is made, with a focus on the interaction between national Greek fiscal policy and supranational European monetary policy, highlighting the critical interdependence between the two policies and how their inconsistency has exacerbated the crisis.
2. Enriching existing knowledge with a review and contextualization of classical and contemporary theories of optimal currency areas, fiscal sustainability and monetary sovereignty. By applying these frameworks to the real case of Greece, the work enhances their relevance and points out the gaps between theoretical concepts and institutional realities in the Eurozone.
3. The paper offers a multidimensional understanding of the Greek financial and economic crisis by using both qualitative and quantitative research methods, which allows for the formulation of evidence-based conclusions.
4. Practical recommendations are formulated for responsible policymakers to improve fiscal and monetary coordination in monetary unions. The need for greater fiscal integration, the introduction of effective stabilization mechanisms and more flexible institutional frameworks for managing asymmetric shocks is emphasized.

In summary, the work enhances the understanding of the structural weaknesses in the Eurozone exposed by the Greek crisis and provides valuable lessons for policymakers, economists, and scholars interested in economic integration, sovereign debt management, and crisis response. The study shows that the Greek

case is not simply an isolated event, but rather a systemic manifestation of deeper flaws in the Eurozone architecture.

The findings highlight that without meaningful reforms, the Eurozone remains vulnerable to future asymmetric shocks, and that the lessons learned from Greece should inform both the ongoing debates on European integration and the design of more resilient monetary unions worldwide. In particular, the study shows that the lack of centralized fiscal capacity, the rigidity of the Stability and Growth Pact, and the absence of automatic stabilization mechanisms have significantly limited the Eurozone's ability to respond effectively to the crisis. These shortcomings have not only prolonged the Greek recession, but have also increased social costs and undermined public trust in European institutions.

III. Publications on the topic of dissertation

The doctoral student has presented 3 publications on the topic of dissertation, including 1 article and 2 conference reports.

IV. Fulfilment of national minimum requirements

From the certificate submitted by the doctoral student on the fulfillment of the national minimum requirements for the educational and scientific degree "Doctor" for field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.8 Economics, it is established that the doctoral student fulfills the requirements.

V. Abstract

The abstract of the dissertation is 52 pages long. It corresponds to the content of the work.

VI. Critical remarks and recommendations

I have no critical remarks on the merits of the dissertation. But in many places the translation of the terminology used is inaccurate. For example, political coordination, political environment, political implications, etc. have a completely different meaning. And the work considers fiscal and monetary policy, which is why they cannot be summarized in this way.

I also have criticism regarding the abstract, which is that it does not indicate the three research hypotheses formulated by the author, which are very important for

achieving the goal and objectives of the work, and for deriving the contributing points.

VII. Conclusion

The dissertation on the topic “Fiscal and monetary impacts on the Greek economy after the global economic crisis of 2008”, authored by Ioannis Kypraios, represents a thorough and complete scientific study on current scientific issues with contributions to theory and practice. Based on this, I give my positive assessment of the scientific research presented in the above-mentioned peer-reviewed dissertation and abstract, and I propose to the esteemed members of the scientific jury to award Ioannis Kypraios the educational and scientific degree “Doctor” in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.8 Economics, scientific specialty “Finance, money circulation, credit and insurance”, Department of “Finance and Accounting”, Faculty of Economics, South-West University “Neofit Rilski” - Blagoevgrad.

Date: 6.04.2026

Member of jury:

Регламент (ЕС) 2016/679 на
Европейския парламент и на
Съвета от 27 .04.2016 г.

*(Prof. Dr. Silvia Trifonova-
Pramatarova)*